

8. Nei til reservasjonsrett for fastleger

I forbindelse med samarbeidsavtalen mellom Høyre, FrP, Venstre og KrF høsten 2013 kom det opp et forslag om at fastleger i Norge skal kunne reservere seg mot å henvise kvinner til selvbestemt abort. Venstre sa nei til å være med på dette forslaget.

Her er det flere punkt som fører til forvirring i debatten fordi den bygger på feil faktagrunnlag. Det er meningsløst at fastlegenes rolle blir framstilt på en måte som ikke samsvarer med realiteten. Fastlegene har aldri hatt reservasjonsrett. Det er helsepersonell i Norge som har reservasjonsrett som er begrenset til selve aborten, ikke noe annet. Fastlegene har en veldig liten rolle i forbindelse med abort fordi de henviser ikke. Oppgaven er helt enkelt å skrive under et dokument som kalles «begjæring om svangerskapsavbrudd» sammen med den abortsøkende kvinnen. Legen skal ikke anbefale abort, det er kvinnen selv som bestemmer, og legen trenger ikke å være enig i hennes beslutning, eller å være informert om hvorfor hun ønsker å ta abort. Legenes oppgave er å gi kvinnen den nødvendige informasjonen hun trenger. Dette skiller en begjæring fra en henvisning for andre tilstander.

Videre er det slik at abortsøkende kvinner kan søke hjelp direkte til en institusjon som utfører inngrepet. Dette er forankret i abortlovens § 14. «Regionale helseforetak skal organisere sykehustjenesten slik at kvinnen innen helseregionen til enhver tid kan få utført svangerskapsavbrudd, jf. lov om spesialisthelsetjenesten m.m. § 2-1a. Ved organiseringen skal det tas hensyn til helsepersonell som av samvittighetsgrunner ikke ønsker å utføre eller assistere ved slike inngrep.»

Det er totalt uakseptabelt at en kvinne i en livskrise, noe en uønsket graviditet er, skal kastes ut av kontoret av hensyn til legen. Bare to generasjoner tilbake døde kvinner i Norge på grunn av illegale aborter, og mange ble ødelagt for livet. Ingen foster blir reddet pga ansvarsfraskrivelse fra enkelte fastleger, men mange kvinner blir reddet fordi strikkepennens tid er over, i hvert fall i vårt siviliserte, demokratiske land Norge. Det finnes ingen gode alternativer til selvbestemt, legal og tilgjengelig abort. Dette er en del av den reproduktive omsorgen et moderne helsevesen skal gi. Det er stor enighet om dette på alle nivå, helt til WHO.

Fastlegene er ikke den svakeste part i denne saken. Hvis det er slik at denne debatten handler om fastlegenes samvittighetskvaler er det en avsporing av selve saken fordi den da egentlig har blitt til en ny anti - abortkamp.

Nordland Venstre ønsker ikke at abortsøkende kvinner blir ofret på politikkenes alter der de to regjeringspartiene inngår en hestehandel for å få gjennomslag for en politisk sak som i realiteten er en uthuling av selve abortloven. Vi ønsker ikke at fastleger i vårt fylke er med på å skape frykt og vanskeligheter for kvinner som er i en ytterst sårbar situasjon. Ingen fastleger skal kunne få rett til å reservere seg mot å skrive under

44 begjæring om svangerskapsavbrudd og henvise til selvbestemt abort når en kvinne
45 ønsker det. Abortsøkende kvinner bør også blir informert om at de kan henvende seg
46 direkte til klinikker som gjennomfører abort iht abortlovens § 14.

47

48

49 Forslagsstiller: Carola Karl Urvik, leder i Vefsn Venstre